

Avslutande av allmänmedicinska avdelningen i Vörå

Välfärdsområdesstyrelse 21.10.2024 § 212

Beredare Sjöström Pia-Maria
Tilläggsuppgifter: telefonnummer: 040 184 1597, fornamn.efternamn@ovph.fi

Österbottens välfärdsområde har på många områden nationellt sett höga kostnader för vård och service. Hit hör även kostnaderna för vård på allmänmedicinsk avdelning. 2023 var kostnaderna i Österbotten ca 13 % högre än det nationella medeltalet. Under perioden januari-september 2024 har ca 85% av vårddyggen vid de allmänmedicinska avdelningarna i Österbotten utgjorts av patienter som är 75 år eller äldre. Jämför man kostnader för allmänmedicinsk vård per invånare över 75 år mot det nationella medeltalet ligger de i Österbotten ca 7% högre. Samtidigt är det icke-åldersstandardiserade sjuklighetsindexet 87,1 (landets medeltal 100), dvs befolkningen är betydligt friskare än i landet som helhet, även då man tar hänsyn till att Österbotten har en stor andel äldre.

Eftersom minskningen av dygnet runt boendeplatser för äldre av praktiska orsaker inte kan genomföras på det sätt som planerats, behöver inbesparingsmålen i budgeten 2025 uppnås på annat sätt. Trots de platsminskningar på de allmänmedicinska avdelningarna som genomförts 2023-2024 och som redan planeras inför 2025, finns det fortsättningsvis ett behov av att minska allmänmedicinska vårdplatser, även om det nu planeras i en snabbare takt än vad som ursprungligen var tänkt. Då minskningen av boendeplatser i Vörå initialt planerades vara större än i nuvarande förslag, var tanken att verksamheten på allmänmedicinska avdelningen i Vörå fortsätter tills vidare. Att samtidigt planera stängning av en hel boendeenhet och en avdelning har bedömts att tillfälligt ge för stor belastning på vårdtrappan. I och med att minskningen av avdelningsplatser nu föreslås bli färre än i det initiala förslaget krävs dock ytterligare åtgärder för att balansera budgetförslaget för 2025.

Allmänmedicinska avdelningen i Vörå har 15 platser och har under 2024 ändrat inriktning så att den numera främst har patienter i behov av längre vårdtider av andra än akuta medicinska orsaker. Avdelningen betjänar befolkningen främst i mellersta delen av välfärdsområdet, efter att avdelningens inriktning ändrade har ca 60% av vårdperioderna utgjorts av invånare i Vörå, resterande del av patienterna har främst kommit från Vasa och Korsholm. Sett till befolkningsunderlag har Vörå tillsammans med Kristinestad och Malax den största användningen av dygnet runt vård och det finns ett stort behov av en utveckling mot mera öppna och halvöppna vårdformer. Mobilt sjukhus finns i både mellersta och norra området och det kommer att ha goda förutsättningar att serva även Vörås befolkning. Om avdelningen stänger får också hemsjukhuset en allt viktigare roll. För att hemsjukhuset ska kunna fungera optimalt krävs en viss förstärkning av personalresursen i Vörå och utrymmen i anslutning till sote-centralen. En stängning av allmänmedicinska avdelningen i Vörå skulle med beaktande av behövliga satsningar ge en inbesparing på årsnivå på ca 1,9 milj. euro, om stängningen planeras till 31.3.2025 är inbesparingen 2025 1,4 milj. euro. I sparsumman ingår även minskade hyreskostnader på ca. 320 000 euro / år. Ifall avdelningen avslutas är det möjligt att använda endel av utrymmena också i fortsättningen, så att t.ex. socialvårdens klientmottagning kan flytta till social- och hälsocentralen i Oravais. Motsvarande hyresinbesparing fås då av att välfärdsområdet istället avstår från andra utrymmen.

Välfärdsområdesdirektör Kinnunen Marina

föreslår att styrelsen

- antecknar tjänsteinnehavarnas beredning om att stänga allmänmedicinska avdelningen i Vörå senast 31.3.2025 till kännedom. Innan beslut tas i ärendet begär välfärdsområdet utlåtande av berörda kommuner och påverkansorgan och genomför en medborgarenkät om föreslagna förändringar. Därtill beaktas samarbetsförhandlingarna som avslutas

4.11.2024 och
- besluter om ärendet vid sitt möte 25.11.2024

Beslut:

Förslaget godkändes.

Antecknades till protokollet att styrelsemedlem Rainer Bystedt anmälde jäv i enlighet med förvaltningslagen 28 § 5 mom. och var utstigen under ärendets behandling.

Paragrafen justerades omedelbart.

Distribution

Välfärdsområdesstyrelse 25.11.2024

5717/00.01.02.01/2024

Beredare

Sjöström Pia-Maria

Tilläggsuppgifter: telefonnummer: 06 218 1111 (växel), fornamn.efternamn@ovph.fi

Välfärdsområdesstyrelsen har vid sitt möte 21.10.24 (§ 212) diskuterat stängning av allmänmedicinska avdelningen i Vörå (Oravais). Styrelsen har begärt om utlåtanden av kommunerna och utfört en befolkningsenkät om de förändringar i servicenätet som ska genomföras inom ramen för framtids- och anpassningsprogrammet. En sammanfattning av befolkningsenkäten behandlas vid detta möte under § 256. Ur svaren i enkäten framgår generellt att man motsätter sig förändringar i servicenätet. De lagstadgade påverkansorganen hörts i ärendet. Deras och kommunen utlåtande, samt skrivelse från sfp:s lokalavdelning i Oravais och från personalen på Vörå allmänmedicinska avdelning som bilaga.

Vörå kommun understöder inte avslutande av den allmänmedicinska avdelningen i sin helhet och tycker också det är problematiskt att verksamheten under det senaste året skiftat karaktär till mindre akut verksamhet. Kommunen betonar att dialogen och öppenheten är mycket viktig speciellt i förändringslägen. Man ger som förslag att den allmänmedicinska avdelningen kunde kvarstå med färre platser för att betjäna de över 75-åringar i regionen som väntar på boendeplats med heldygnsomsorg. Kommunen påpekar att behovet av en mellanform av avdelning kommer att behövas i ännu högre grad framåt.

Rådet för personer med funktionsnedsättning anser i sitt utlåtande att det är viktigt med närservice, att individens behov beaktas och att språkliga aspekter beaktas vid dylika förändringar/stängningar

Äldrerådet anger i sitt utlåtande att det är hemsjukhuset ansvarar för invånarnas vårdbehov om det inte finns möjlighet till avdelningsvård. Man betonar också att det är viktigt att informera befolkningen om det mobila sjukhuset. En medlem lämnade avvikande åsikt.

Ur övriga inkomna skrivelser framkommer dels en oro för att kunna behålla personalens kliniska kunnande då verksamheten på avdelningen är mindre akut och hemsjukhuset tagit över en del av eftervården från centralsjukhuset. Det uttrycks också en oro för att arbetstillfällen i kommunen försvinner. Man ser när servicen som viktig, samtidigt som man ser att avdelningen kunde erbjuda platser för de som väntar på boende med heldygnsomsorg för ett större geografiskt område med också palliativ vård. Hyresinbesparing kunde fås genom att ytterligare minska platsantalet.

En minskning av patientplatserna på avdelningen ger inte den inbesparingseffekt som balansering av budgeten 2025 förutsätter. Vad gäller den palliativa vården är det viktigt att vårdkedjan för patienterna fungerar så bra som möjligt och att patienterna då de inte kan vårdas hemma med stöd av olika sjukvårdstjänster i hemmet får vård på en avdelning som är så nära anhöriga som möjligt, även om det inte är i den egna hemkommunen.

Välfärdsområdesdirektör Kinnunen Marina

föreslår, att styrelsen beslutar att allmänmedicinska avdelningen i Vörå avslutas senast 31.3.2025.

Beslut:

Distribution